

Nr 208.

Av herrar **Sjölin** och **Stenberg**, om ökat anslag till Flygvapnet:
Understöd åt privatflyget.

I statsverkspropositionen, fjärde huvudtiteln, punkt (116) 102, har Kungl. Maj:t föreslagit, att riksdagen måtte till Flygvapnet: Understöd åt privatflyget, för budgetåret 1954/55 anvisa ett reservationsanslag av 325 000 kronor.

Sedan 1942 års flygutredning (SOU 43: 12) den 23 februari 1943 avlämnade sitt betänkande med förslag, samt 1943 års riksdag beviljade ifrågasvarande anslag, hava dessa utgått enligt nedan:

Budgetår	Årligt anslag	Engångsanslag
1943/44	192 000	300 000
1944/45	290 000	200 000
1945/46	300 000	200 000
1946/47	390 000	
1947/48	390 000	
1948/49	350 000	
1949/50	300 000	
1950/51	300 000	
1951/52	300 000	
1952/53	300 000	
1953/54	325 000	

Efter de tre första åren, under vilka organisationen uppbyggdes och verksamheten utvecklades i stort sett efter de grunder, som utredningen angivit — med undantag för den föreslagna statsunderstödda centralskolan på Alleberg — utgick som årligt understöd 390 000 kronor under de två budgetåren 1946/47 och 1948/49. Budgetåret 1948/49 sänktes det ordinarie årsanslaget på grund av en odisponerad behållning på 40 000 kronor till 350 000 kronor och 1949/50, då behållningen uppgick till 90 000 kronor, sänktes anslaget till 300 000 kronor. Under sistnämnda budgetår förbrukades behållningen nästan helt. Under de därefter följande budgetåren har anslaget utgått med 300 000 kronor, de två senaste åren dock höjt med 25 000 kronor, vilken ökning huvudsakligen hänför sig till överförande från tidigare under tolfte huvudtiteln anvisade medel för provisorisk reglering av vissa arvoden.

Svenska aeroklubben (KSAK) har i skrivelse till luftfartsstyrelsen den

I juli 1953 angivit medelsbehovet beträffande förevarande anslag för budgetåret 1954/55 till 395 460 kronor, vilket anslagsäskande chefen för flygvapnet tillstyrkt under framhållande av den stora betydelse KSAK:s verksamhet har för flygvapnets rekrytering.

Luftfartsstyrelsen har i skrivelse den 27 augusti 1953 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Flygvapnet: Understöd åt privatflyget* för budgetåret 1954/55 anvisa ett reservationsanslag av 395 000 kronor.

Efter att ha tagit del av vad chefen för flygvapnet, luftfartsstyrelsen och aeroklubben i dessa frågor i skilda sammanhang uttalat, få vi anföra följande.

För att vårt flygvapen skall uppnå avsedd effektivitet måste materiel-tillgången motsvaras av tillgång på personal av hög kvalitet. Den snabba tekniska utvecklingen medför att allt större krav ställas på personalen. Betydelsen av ett tillräckligt urval för att kunna tillgodose dessa krav är uppenbar. Då de senaste årens svårigheter för flygvapnet att erhålla tillräckligt rekryteringsunderlag för flygande personal icke upphört, är det ytterst angeläget att sprida flygintresset bland ungdomen.

Det bör därvid fästas särskild uppmärksamhet vid att chefen för flygvapnet tillmäter den av KSAK ledda segel- och modellflygverksamheten stor betydelse för flygvapnets rekrytering. Genom vid flygvapnet tillgänglig statistik har utrönts, att en betydande del av de inryckande förareleverna äro medlemmar i landets flygklubbar. Under det sistförflutna året ha — enligt vad direkt kunnat i flygvapnets statistik utläsas — 15 % av kategorien officersaspiranter och fältflygare med realexamen och 27 % av kategorien fältflygare med folkskola av KSAK fått impulsen att söka sig till flygvapnet. Dessutom måste man räkna med att ytterligare en stor del av inryckande elever påverkats av flygklubsarbete och flygintresserade kamrater.

Man torde vidare beakta, att denna rekryteringsfrämjande organisation redan finns, varför åtgärder som kunna effektivisera rekryteringen omedelbart kunna vidtagas. Man får vidare beakta, att huvuddelen av kostnaderna för organisationen äro fasta. En beskärning av anslaget drabbar därför främst de rörliga kostnaderna, d. v. s. själva flygverksamheten under det att en jämförelsevis obetydlig höjning av anslaget — 70 000 kronor = 21 % — bör kunna giva ett betydande resultat.

Man får ej heller bortse från risken, att en nedskärning av anslaget kan påverka verksamheten i ogynnsam riktning. Man får nämligen inte glömma, att KSAK och flygklubbarna själva göra betydande insatser. Om statens insatser minskas, blir klubbarnas verksamhet mer beroende av att de som utöva flygverksamhet själva kunna bekosta densamma. Det nu uppnådda syftet med statsunderstödet, att folk ur alla befolkningsgrupper och i stor utsträckning mindre välsituerade samt ungdom utan egen inkomst dragas till segel- och modellflygning, vilket skapat en bred rekryteringsbas för

flygvapnet, kan därför genom inknappning på anslaget bliva i viss mån snedvridet.

Härtill kan vidare anföras, att ett anslag på 395 000 kronor icke i och för sig innebär någon höjning utan endast att anslaget i stort sett återföres till tidigare utgående belopp (egentligen 390 000 kronor + av civildepartementet, 12. huvudtiteln, gjord höjning av instruktörsarvodena med 10 000 kronor) utan kompensation för penningvärdets försämring.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte till Flygvapnet: Understöd åt privatflyget för budgetåret 1954/55 anvisa ett reservationsanslag av 395 000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1954.

Bengt Sjölin.

N. Stenberg.
